

Budgetförslag Tjörns Kommun, innehåll

Tre Strategiska områden

Agenda 2030

Strategiskt område 1 - Vi bygger en miljövänlig kommun med hållbar samhällsutveckling

Tjörn skall existera och frodas inom de gränser naturen sätter.

Hållbar och effektiv utveckling samt användning av vatten och avlopp

Förbättrade kommunikationer och infrastruktur

Strategiskt område 2 - Vi skapar välfärd och livskvalitet för alla

Skapa möjligheter för ett gott liv

Delaktighet, inflytande och medbestämmande

Tjörns elevers kunskapsresultat ska vara höga jämfört med övriga Sverige

Strategiskt område 3 - Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart

God ekonomisk hushållning och ett effektivt nyttjande av resurser

Ett hållbart arbetsliv hela livet.

Budget

Budget Miljöpartiet de gröna Tjörn, bilagor

Tre Strategiska områden

Tjörns kommun ska vara en hållbar kommun – ur alla perspektiv. Vi ska vara hållbara både ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Hållbarhet ska löpa som en röd tråd genom alla våra verksamheter och vara som ett paraply för vårt dagliga arbete.

Utifrån detta har Miljöpartiet Tjörn fastställt tre strategiska områden:

1. Vi bygger en miljövänlig kommun med hållbar samhällsutveckling
2. Vi skapar välfärd och livskvalitet för alla
3. Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart

Dessa tre strategiska områden motsvarar de tre hållbarhetsperspektiven – ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet i våra globala Agenda 2030 mål.

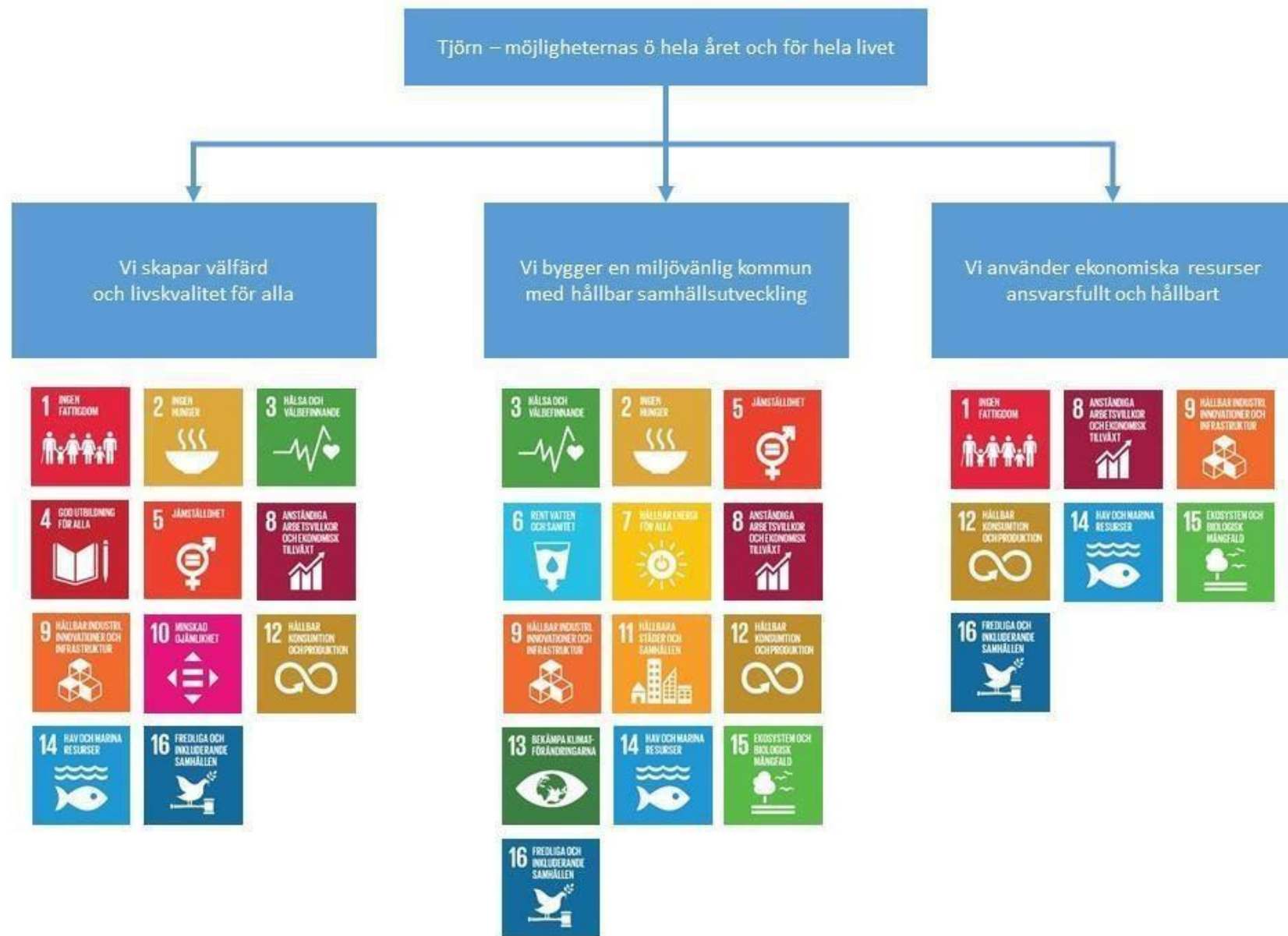
Budgetens olika inriktningsmål sorteras och presenteras i det fortsatta dokumentet under det strategiska område där inriktning målet hör hemma. a

Agenda 2030

Till höger visas hur de 17 hållbarhetsmålen i Agenda 2030 kan sorteras under de tre strategiska områdena som Tjörns kommun har. Som man kan se i figuren kan många hållbarhetsmål kopplas till mer än ett av de strategiska områdena.

Vi har i denna budget valt att fokusera på mål 3, 4, 6, 7, 9, 11, 13, 15. Vi använder, med få undantag, indikatorer utvalda från Jämföraren Kolada, kopplat till aktuell data.

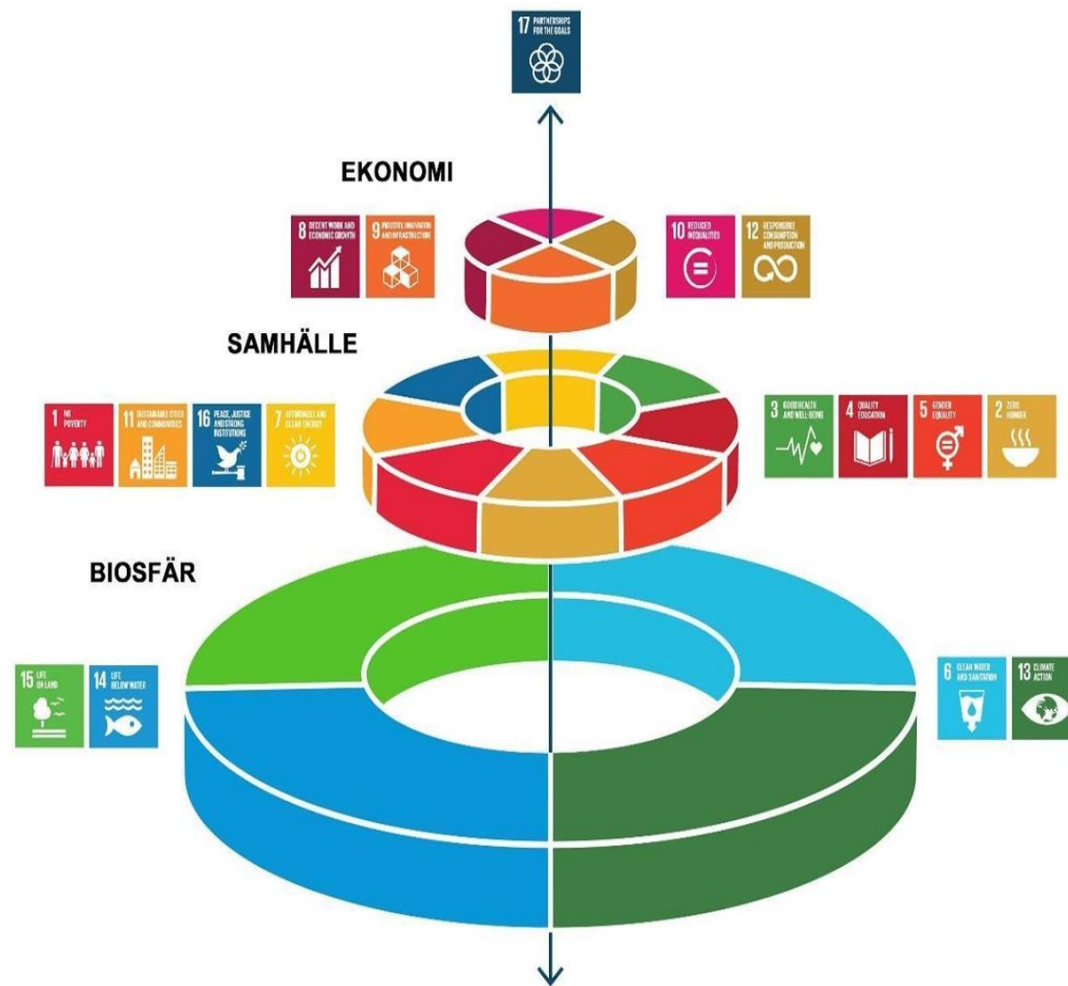

Agenda 2030

Ett annat sätt att titta på de globala hållbarhetsmålen är att se dem som en tårta eller sfär där man ännu tydligare ser att de olika hållbarhetsmålen hänger ihop med varandra.

Vårt samhälle bygger idag på strukturer som ständigt eftersträvar en ekonomisk tillväxt.

Miljöpartiet bygger på en annan bas. Den fria marknaden behöver finnas inom de ramar som naturen/ekologin skapar och fördelas solidariskt. Våra resurser måste fördelas jämt över världen där alla har samma förutsättningar till liv. Detta innebär att nuvarande ekonomiska och sociala strukturer behöver ändras. Utan ekologisk hållbarhet kan inte social eller ekonomisk hållbarhet åstadkommas.

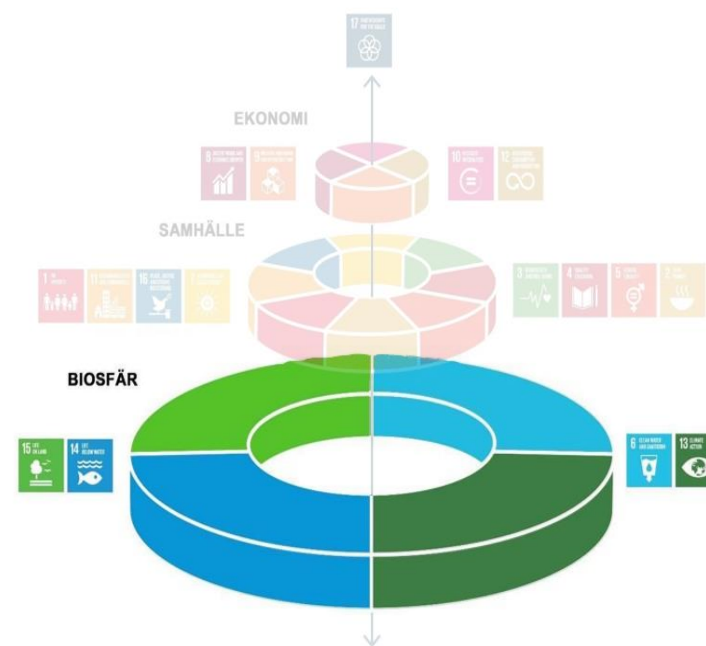
Strategiskt område ett - Vi bygger en miljövänlig kommun med hållbar samhällsutveckling

Vi kan endast existera inom gränserna som naturens resurser sätter. Allt hänger ihop och är beroende av varandra.

Globaliseringens effekter påverkar i allra högsta grad ända in i vardagsrummet. Sammanhållningen/solidariteten mellan alla världens människor och allt levande på planeten är given. Inte minst i spåren av kriget i Ukraina.

Vi vill bygga ett samhälle för de som inte kan göra sina röster hörda, här på vår ö eller någon annanstans i världen, nu eller i en stundande framtid.

För att uppnå detta krävs en omställning där alla tar sitt ansvar. Därför är samverkan mellan olika aktörer, såväl inom som utanför kommunen, nödvändig för att nå framgång

Tjörn skall existera och frodas inom de gränser naturen sätter

Naturen, havet och de öppna landskapen är Tjörns kommuns unika värden och de ska bevaras och säkerställas. Vi vill ha en kommun där vi lever inom naturens ramar, med insikt om vårt starka beroende av varandra och av en natur med fungerande ekosystem.

Vi måste därför minska vår klimatpåverkan och vår sårbarhet mot klimatförändringarna. Vi måste verka för att skydda och öka den biologiska mångfalden, både på land samt i sjöar och hav. Vi måste arbeta med bevarande, skydd och utveckling av andra viktiga ekosystemtjänster. Målet är en högre grad av självförsörjning inom vår naturs ramar.

För att vi ska nå dit krävs tydliga prioriteringar samt ett strukturerat, systematiskt och långsiktigt arbete. Genom att ISO 14001 certifierade våra förvaltningar och bolag kan vi arbetat systematiskt med att minska vår organisations miljöpåverkan.

Tjörn skall existera och frodas inom de gränser naturen sätter

Tjörns kommun har, liksom många andra kommuner samt regionen, tagit fram en koldioxidbudget.

Budgeten är ett sätt att arbeta mer strukturerat med klimatfrågorna. En beräknad årlig utsläppsminskning kurva behövs för att vi ska nå klimatmålen. Koldioxid Budgeten är ett mått på den mängd koldioxid som kommunen kan släppa ut i atmosfären utan att påverka en temperaturhöjning utöver Paris Avtalets mål.

Våra utsläpp måste fasa ut, frågan är bara hur snabbt vi ska göra det. Utsläppsminskningsskurvan blir allt brantare ju längre vi väntar, men oavsett är det en kraftig minskning av utsläppen som måste ske varje år. Om inte utsläppen minskas snabbt tar det med nuvarande takt bara sex år innan vi släppt ut så mycket som Parisavtalet tillåter.

Tjörn skall existera och frodas inom de gränser naturen sätter

Elektrifieringen en stor del av lösningen. Tjörns kommun har goda förutsättningar att bli självförsörjande på el med hjälp av sol, vind och vågkraft. Ett steg åt rätt håll är att utreda, formulera och anta en klimat- och energistrategi med mål att Tjörns kommun ska vara självförsörjande år 2040.

Självförsörjning måste också vara ett mål vad gäller livsmedel. Här vill vi värna dom jordbruksmarker vi har och underlätta för våra invånare att bidra inom naturens ramar. Kommunen ska även bistå och underlätta för etablering av mindre gårdar för närproduktion av livsmedel.

Vi måste helt enkelt göra mer. Alla behöver göra mer. Därför behöver kommunen också arbeta för att öka medborgarnas medvetenhet om en hållbar livsstil.

Tjörn skall existera och frodas inom de gränser naturen sätter

Mål 7, 13 och 15

Förvaltningar och bolag skall genomföra ISO 14001 certifiering

Bli självförsörjande på el år 2040.

Bli klimatpositiva

Upplåta kommunal åkermark för tillsammansodling.

Samverkan med relevanta målgrupper för att öka hållbarheten i närproduktion av livsmedel.

Indikator	utfall 2022	mål 2025	mål 2026	mål 2027
Elproduktion från solkraft inom det geografiska området, MWh	7506	40 000	61 000	110 000
Elproduktion av vindkraft inom det geografiska området, MWh	3 649	38 000	55 000	55 000
Ekologiskt brukad åkermark, andel %	32,4	39,5	45	47,3
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	767	700	550	330

Hållbar exploatering och nybyggnation.

Tjörn ska vara en miljövänlig och trygg kommun som satsar på ett hållbart och brett utbud av boendeformer för livets alla faser och som också ger förutsättningar för ett levande näringsliv.

För att skapa en hållbar exploatering ska kommunen uppmuntra kreativitet, innovation och diversitet samt främja att förbrukningen av hushållen skall vara självförsörjande på el och att klimatavtrycket neutrala. All exploatering, oavsett om det är kommunen själv, näringslivet eller kommuninvånare som bygger, ska beakta den biologiska mångfalden. Vid bostadsbyggande ska kommunen främja boendeformer som hyresrätter och bostadsrätter. En hållbar kommun skapar flyttkedjor där vi förtätar och nyttjar varje boende kvadratmeter på det mest effektivaste sätt.

Företag som verkar i kommunen ska uppmuntras att tillämpa arbete i linje med den globala hållbarhetsagendan samt anamma olika typer av hållbarhetsredovisning.

Hållbar exploatering och nybyggnation.

Kommunen behöver ha en beredskap för att kunna exploatera mark på ett hållbart sätt för såväl bostäder som för näringsliv. Kommunen behöver detaljplanelagd mark som finns tillgänglig för intressenter vill etablera sig på Tjörn.

Tjörns kommun ska kunna tillhandahålla hållbara, attraktiva alternativ för företag, kommuninvånare och kommunala verksamheter, samt kunna göra strategiska inköp av mark. För detta krävs samverkan och samsyn mellan kommunens olika verksamheter, såsom plan- och byggavdelningen, VA, Mark- och exploatering, näringslivsstrateg, Tjörns Bostads AB och leverantörer av välfärdstjänster.

För att få så många synergieffekter som möjligt och för att skapa den boendekedja som behöver till bör lokalförsörjningsplanen antas och följas.

Hållbar exploatering och nybyggnation.

Mål 9 och 11

Alla markanvisningar ska stimulera hållbart, innovativt och klimatneutralt byggande

Indikator	utfall 2022	mål 2025	mål 2026	mål 2027
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, Index	68 (utfall 2019)	76	82	85
Befolkning i kollektivtrafikhärlärläge, andel (%)	75.1 (utfall 2021)	76	80	85
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg	529 604 utfall (2021)	400 569	385 690	305 678

Hållbar och effektiv utveckling samt användning av vatten och avlopp

Tjörns kommun ska arbeta strategiskt för att kunna möta framtida behov av vattenförsörjning och säkra en långsiktigt hållbar grundvattennivå. För långsiktig hållbarhet krävs samverkan med närliggande kommuner och en ökad kunskap kring vattnets kretslopp.

Kommunen ska i byggande och vid renoveringar sträva efter att minimera förbrukningen av vatten genom att använda smarta lösningar och ta tillvara dagvatten och spillvatten på ett effektivt sätt.

Hållbar och effektiv utveckling Samt användning av vatten och avlopp

Kommunen måste också arbeta med olika buffrande åtgärder för att förhindra framtida översvämningar. Ett exempel är våtmarksbyggande, som också är bra för den biologiska mångfalden. För att förebygga framtida torka och översvämningar måste kommunen noggrant planera hanteringen av dagvatten. En annan ambition är att över tid minska konsumtionen av färskt vatten.

Vi vill öka andelen befintliga bostäder anslutna till kommunalt vatten och avlopp samt att nybyggda bostäder i så stor utsträckning som möjligt ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp. Detta är viktigt, både ur miljösynpunkt och för att skapa en stabil VA-ekonomi. Om det inte går att få till kommunalt VA måste alternativet vara god miljöhänsyn och här ska kommunen ställa krav på den enskilde och vara skarp i sin tillsyn.

Hållbar och effektiv utveckling Samt användning av vatten och avlopp

Mål 6

Privata enskilda avlopp i Tjörns kommun skall följa dom miljökrav som finns.

Besluta om minst 2 buffrande åtgärder för att bevara vårt grundvatten.

Kommunen skall arbeta med nya lösningar som minskar konsumtionen av dricksvatten.

indikator	utfall 2022	mål 2025	mål 2026	mål 2027
Vattenanvändning industri, senaste mätning, kbm/inv	-	180	170	150
Vattenanvändning, hushåll, senaste mätning, kbm/inv	-	45	40	35
Vattentäkter med vattenskyddsområde, andel (%)	25 (utfall 2021)	45	55	68

Förbättrade kommunikationer och infrastruktur

För en bilberoende kommun som Tjörn är kommunikationer och infrastruktur viktiga frågor. Här har kommunen ett stort ansvar att bidra till den kulturförflyttning som måste till för eliminera vårt fossila beroende. Ett del av detta innebär att skapa goda möjligheter att ta sig till och från kommunen, samt inom kommunen, fossilfritt.

De lösningar som tas fram behöver vara långsiktigt hållbara och innefatta fasta förbindelser som kollektivtrafik, pendlarparkeringar, gång- och cykelvägar samt persontrafik som godstrafik. Samverkan med andra aktörer kopplat till detta är en förutsättning och arbetet med att påverka andra aktörer sker på flera nivåer.

Kommunen ska aktivt arbeta för att ungdomar eller vuxna inte ska behöva använda bilen som främsta alternativ. Därför vill vi att alla ungdomar ska erbjudas fritidskort och pensionärer pensionärskort.

Vidare vill vi införa ett vintercyklistbidrag till medborgare om 2000 kr/inv för att entusiasmera och underlätta cykling året om.

Våra förtroendevalda i regionen behöver aktivt bevaka och arbeta för en bättre transportinfrastruktur som främjar utveckling av hållbara kommunikationsvägar samt ökade avgångar inom, från och till vår ö.

Förbättrade kommunikationer och infrastruktur

Mål 11

Kunna nå kommunal service fossilfritt (30 minuters ön)

Cykelstationer på strategiska platser

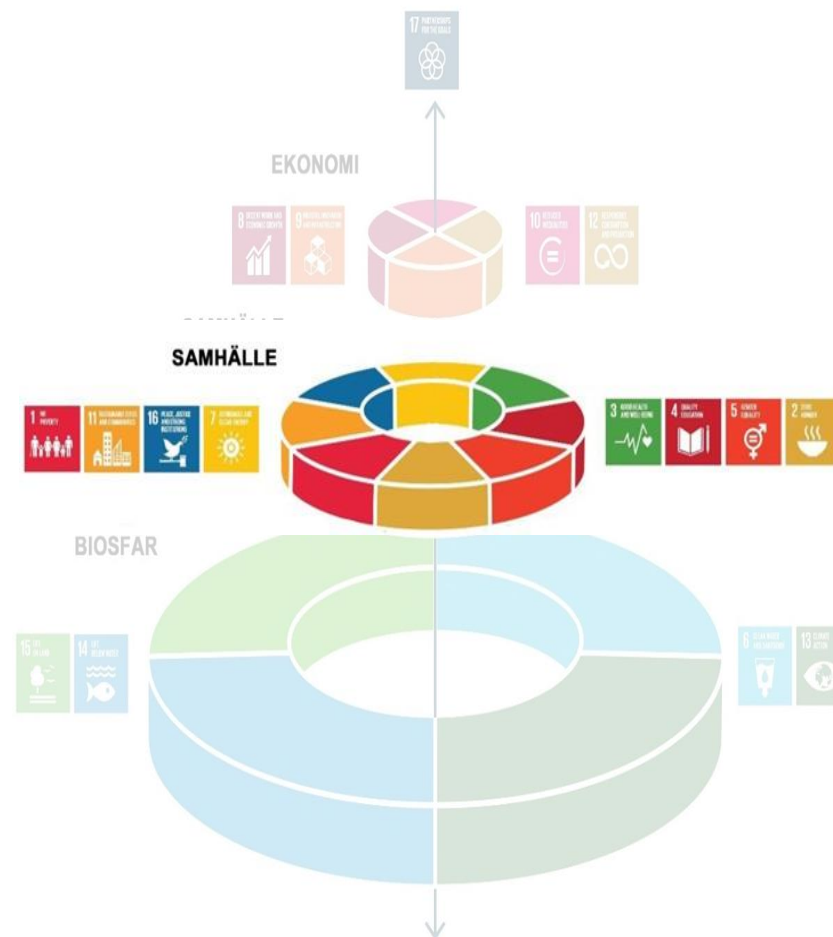
indikator	utfall 2022	mål 2025	mål 2026	mål 2027
Cykelväg i kommunen, total, meter/inv	1,3	2,4	3	3.6

Strategiskt område två - Vi skapar välfärd och livskvalitet för alla

Tjörn ska vara en socialt hållbar kommun där vi skapar jämlika förutsättningar att leva ett gott liv med en god hälsa. För att lyckas i vår ambition krävs nätverkande, samverkan och samarbete inom kommunens gränser, samt med olika externa aktörer, som andra kommuner, regionen, näringsliv, staten, civila organisationer, föreningsliv m.fl.

Tjörns kommun ska vara en kommun som värnar om demokratin. I Tjörns kommun ska alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, ha samma möjligheter att ta del av och vara delaktiga i samhället.

Utbildning och hälsa är viktiga faktorer för både social och ekonomisk tillväxt.

Skapa möjligheter för ett gott liv

Ett samhälle som byggs utifrån social hållbarhet har individen i fokus och arbetar utifrån ett förebyggande perspektiv som ger ALLA människor lika möjligheter och rättigheter. Vi vill skapa en kommun som är den bästa att växa upp i för våra barn och unga där diskussioner om värdegrund kopplat till icke diskriminering, jämställdhet och mänskliga rättigheter står i fokus.

Skall vi klara av den välfärds utmaning vi har framför oss måste vi gå från att vara reaktiva till att erbjuda fler proaktiva insatser. Miljöpartiet på Tjörn ser där med att vi behöver förstärka arbetet med omställningen till god och Nära vård samt ny socialtjänstlag.

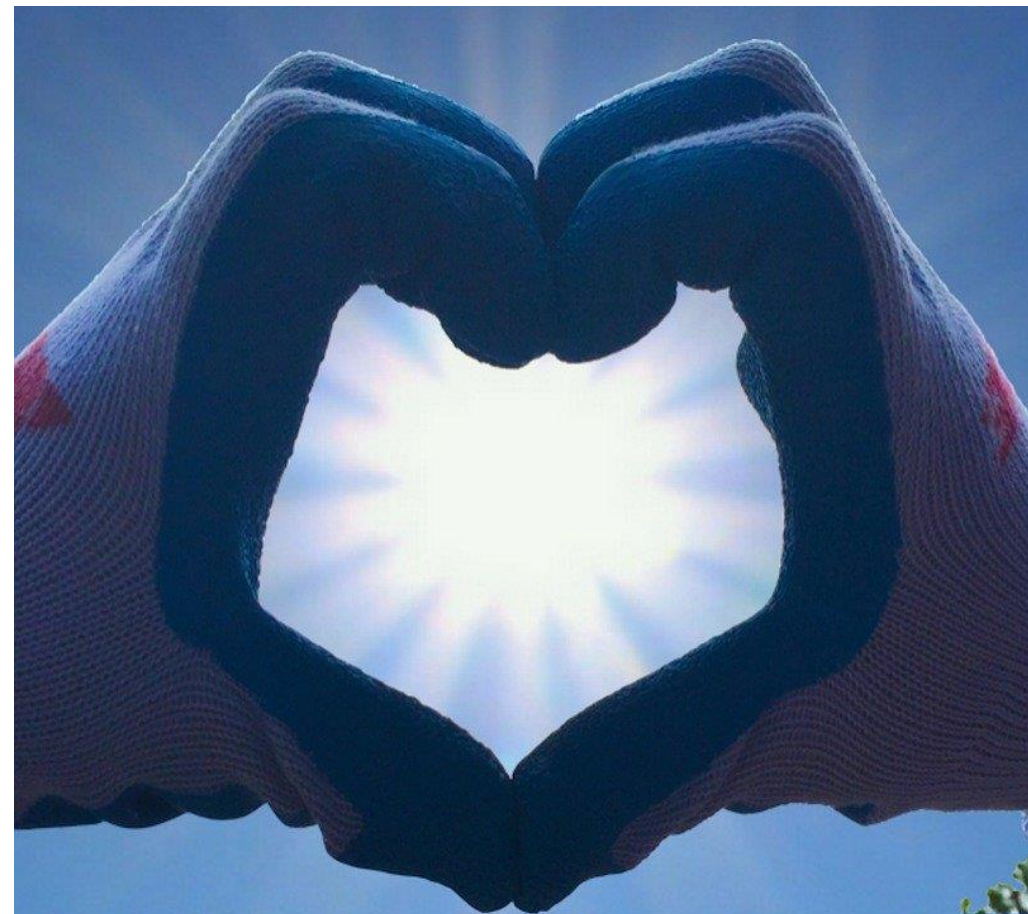
Folkhälsoarbetet har en tydlig roll i att skapa möjligheter för ett gott liv. Ett jämlikhetsperspektiv är centralt i folkhälsoarbetet och vi ska, för att förebygga ohälsa, satsa våra resurser på insatser som är hälsofrämjande men också på insatser som riktar sig till grupper med riskfaktorer och för att förebygga ojämlikhet, sexuella trakasserier, ojämlika maktstrukturer.

Skapa möjligheter för ett gott liv

Våld i nära relationer är ett växande samhällsproblem. Ett övergripande och gediget arbete utifrån ovanstående perspektiv krävs inför framtiden. Det handlar om att arbeta förebyggande och med fokus på att byta ut destruktiva normer som ligger till grund för problematiken. Kommunen måste därför arbeta mer strategiskt kring frågor som rör könsroller, sex, sexualitet, kön och makt. Vi behöver därför öka kunskapen om detta samt om barnkonventionen. Fokus ska vara att våra medborgare är rättighetsbärare.

Psykisk ohälsa är ett växande samhällsbekymmer. Det är viktigt att i ett så tidigt skede som möjligt uppmärksamma och erbjuda insatser kopplade till normbrytande beteende.

Skapa möjligheter för ett gott liv

Folkhälsoarbetet ska vara långsiktigt, systematiskt och ta hänsyn till ett föränderligt samhälle. Satsningarna ska utgå från statistik och forskning och vara evidensbaserat i så stor utsträckning som möjligt. Här handlar det om att nå den breda massan utifrån tidiga upptäckter och insatser.

En annan viktig byggsten är en aktiv fritid. Vi ska göra det enkelt att välja en aktiv fritidssysselsättning. Möjligheter till spontanidrott, friluftsliv och kulturliv måste ges plats i samhällsplaneringen.

Inom Tjörns kommun har vi en stark tradition av att umgås över gränser, mellan åldersgrupper, mellan religioner och kulturer. Detta är något som vi vill fortsätta främja. Det behövs därför fler möjligheter till möten över gränserna.

Skapa möjligheter för ett gott liv

Mål 3 och 4

Införa bokslut kopplat till arbetet med mänskliga rättigheter

Öka andelen tidiga insatser för alla våra medborgare

Öka andelen platser för möten och fritidsaktiviteter

“Sommarlovspeng”

indikator	utfall 2022	mål 2025	mål 2026	mål 2027
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	31,6	40,5	43	55
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	73,8	76,8	77,2	81
Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, bekant med offret (treårsmedelvärde), antal/ 100 000 inv	114,9 (utfall 2023)	135	140	120

Delaktighet, inflytande och medbestämmande

Samhällsutveckling bör ske i dialog med invånare, föreningsliv, organisationer, näringsliv med flera. Dialogen skapar förutsättningar för ökat förtroende och tillit till kommunen och främjar därmed vår demokrati.

För att kunna erbjuda service och tjänster som motsvarar de behov och önskemål som finns hos våra invånare krävs att vi arbetar aktivt och strategiskt med insatser för att öka invånarnas delaktighet, insyn och medbestämmande. I dialog ska de metoder som bäst lämpar sig för det man vill uppnå användas. Vi kan ta inspiration av Göteborgs Stads lösning. Där kan du som medborgare anmäla förslag som kan utveckla Göteborg. De förslag som under 90 dagar får över 200 röster behandlas av ansvarig politisk nämnd.

Delaktighet, inflytande och medbestämmande

Tjörns kommun ska vara en bra kommun för barn och unga att växa upp i. De ska växa upp i trygghet och ges möjligheter att påverka frågor som berör dem. Som ett led i att följa barnkonventionen och ge våra ungdomar en röst och främja demokratin vill vi inrätta ett ungdomsfullmäktige.

Delaktighet, inflytande och medbestämmande

Mål 16

Skapa möjligheter för systematiskt “medborgarinitiativ”

Inrätta ungdomsfullmäktige

Indikator	utfall 2023	mål 2024	mål 2026	mål 2027
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%)	87	80	92	95
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	21,2 (utfall 2022)	20,4	19,8	15

Tjörns elevers kunskapsresultat ska vara höga jämfört med övriga Sverige

Vi ska erbjuda en likvärdig utbildning för alla. Eleverna i Tjörns skolor ska få med sig en bra grund att stå på för fortsatta studief framgångar. För detta krävs kompetenta lärare, en god arbetsmiljö för elever, lärare och andra som arbetar i skolan samt goda möjligheter till stöd och hjälp för de som behöver.

Vi vill ha en skola som motiverar, utmanar, stimulerar och stödjer alla elever så att de får möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Många faktorer spelar in för att kunskapsresultaten ska bli höga. Forskning på området pekar exempelvis på faktorer som en trygg lärandemiljö, goda relationer mellan lärare och elever samt kompetenta lärare som är ledare i klassrummet. Lärarna ska ha goda ämneskunskaper samt förmåga att anpassa innehåll och metoder efter gällande förutsättningar.

Tjörns elevers kunskapsresultat ska vara höga jämfört med övriga Sverige

Samverkan mellan lärare samt strukturer som förbättrar lärarnas och rektorernas förutsättningar att lyckas med sitt uppdrag är också viktiga faktorer för goda kunskapsresultat.

Hur vår skolstruktur är utformad har stor betydelse för hur väl vi kommer att lyckas med ovanstående mål. Vi har en hög ambitionsnivå och vi låter därför expertisen bedöma och styra var de olika naven ska ligga och utvecklas.

Elevernas och skolornas resultat påverkas och styrs också i hög grad av andra faktorer såsom exempelvis socioekonomiska faktorer. En ytterligare förutsättning för goda resultat i skolan är att Tjörns barn och unga har en god psykisk och fysisk hälsa. Det är därför viktigt att kommunens arbete över verksamhets gränserna fortsätter och stärks.

Tjörns elevers kunskapsresultat ska vara höga jämfört med övriga Sverige

Agenda mål 3 och 4

En skolstruktur med hög ambitionsnivå och tillräckligt stora nav som skapar dom bästa förutsättningarna för god utbildning

Minska andelen elever som upplever ohälsa

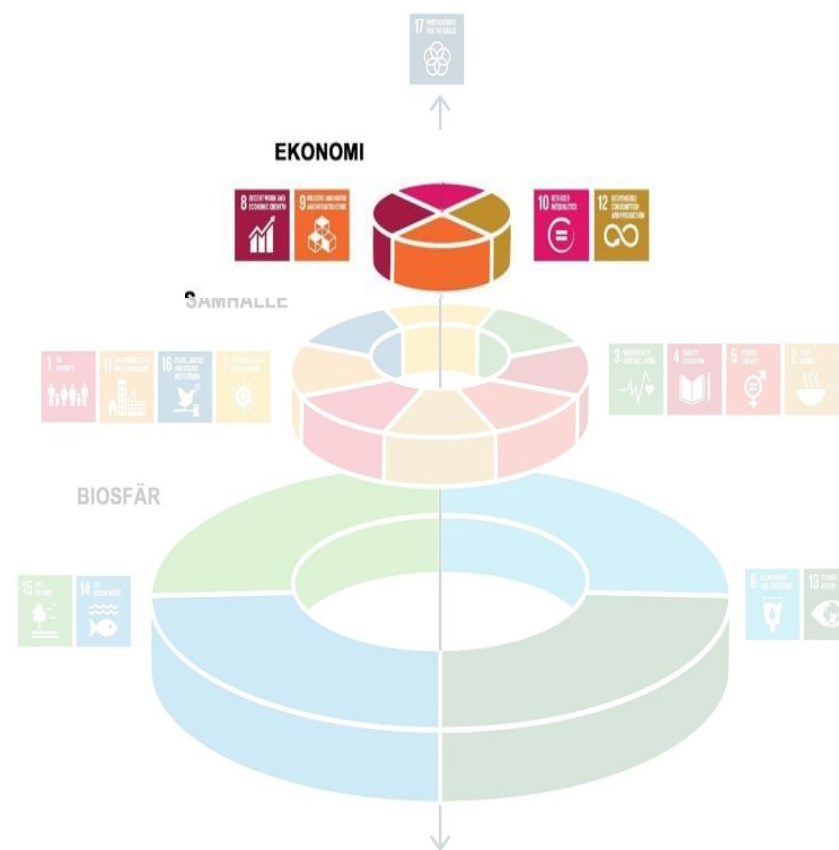
indikator	utfall 2023	mål 2025	mål 2026	mål 2027
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	88,3	89	91	95
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	85,1	87	90	95

Strategiskt område tre - Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart

Tjörns kommun ska vara en ekonomiskt hållbar kommun med en balanserad ekonomisk utveckling som fungerar långsiktigt utan att människor eller miljö tar skada.

All kommunal verksamhet ska präglas av god ekonomisk hushållning - något som såväl förtroendevalda och medarbetare har ansvar för.

För att säkra välfärd och trygghet för våra invånare måste kommunens ekonomi vara välordnad. Marginaler måste finnas för att kunna hantera det oförutsedda. Vi ska åstadkomma mesta möjliga service och tjänster för de resurser vi har. Vi ska ha både inre effektivitet (göra saker rätt) och yttre effektivitet (göra rätt saker) i våra verksamheter.

Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart

Kommunens ekonomiska hållbarhet är beroende av att vi lyckas arbeta framgångsrikt med både den miljömässiga och den sociala hållbarheten. För att få ekonomisk hållbarhet behöver vi en fungerande och attraktiv arbetsmarknad med tillgång till kompetens, arbetskraft och goda möjligheter till sysselsättning. Detta förutsätter till exempel en fungerande och varierad bostadsmarknad och ett bättre utnyttjande av resurser med en ökad grad av återvinning och återanvändning.

Vår ekonomiska hållbarhet är också till stor del sammankopplad med kommunens demografiska utveckling. Hur befolkningstillväxten ser ut i kommunen har stor påverkan inte bara på vilka ekonomiska resurser vi har utan också på vilka prioriteringar och vilken fördelning av de ekonomiska resurserna vi behöver göra.

Budget 2025 Tjörn

Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart

Mål

2025 Positivt resultat 2%
samt ett snitt på minst 2% över tid

indikator	utfall 2022	mål 2025	mål 2026	mål 2027	Snitt 2024-2026
	6,5%	0,9%	4,1%	3,8%	2,9%

* Detta mål är undtaget Agenda 2023 indikatorerna i Jämföraren Kolada.

God ekonomisk hushållning och ett effektivt utnyttjande av resurser

Kommunallagens krav klargör att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling medan verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger alltså ihop för att en god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås.

Budgeten lägger ett stort ansvar på nämnder och styrelser att lösa sina uppgifter på ett kvalitetshöjande och ekonomiskt klokt sätt. Nämnderna och styrelserna tar ansvar för att planera verksamheten inom de ekonomiskt givna ramarna.

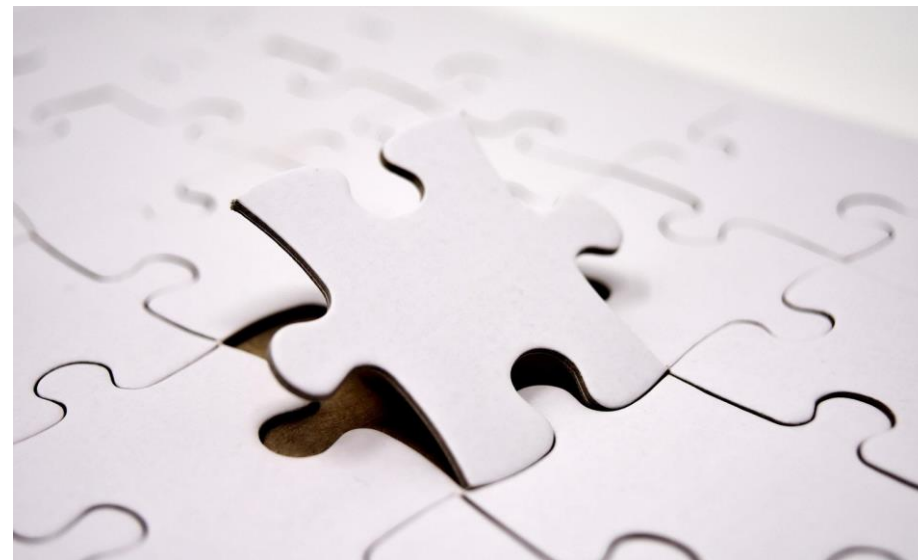

God ekonomisk hushållning och ett effektivt utnyttjande av resurser

De lokaler som Tjörns kommun har till sitt förfogande ska användas på ett kostnads- och yteffektivt sätt. Detta kräver samverkan mellan kommunens olika verksamheter i frågor som rör lokalbehov och lokalplanering. I den mån det är möjligt ska samutnyttjande av lokaler mellan nämnder uppmuntras.

Målet kan kommunen klara genom en effektivare organisation, bättre utnyttjande av lokaler och en föreslagen skattehöjning på 25 öre.

Budget 2025 Tjörn

God ekonomisk hushållning och ett effektivt utnyttjande av resurser

Mål

Skapa en effektivare organisation och ett positivt resultat som ger större utrymme för kvalitetshöjande aktiviteter och investeringar för dom vi är till för.

indikator	utfall 2022	mål 2024	mål 2025	mål 2026
Kostnad egentlig verksamhet, kr/inv	72 896	73 900	74 564	68 000

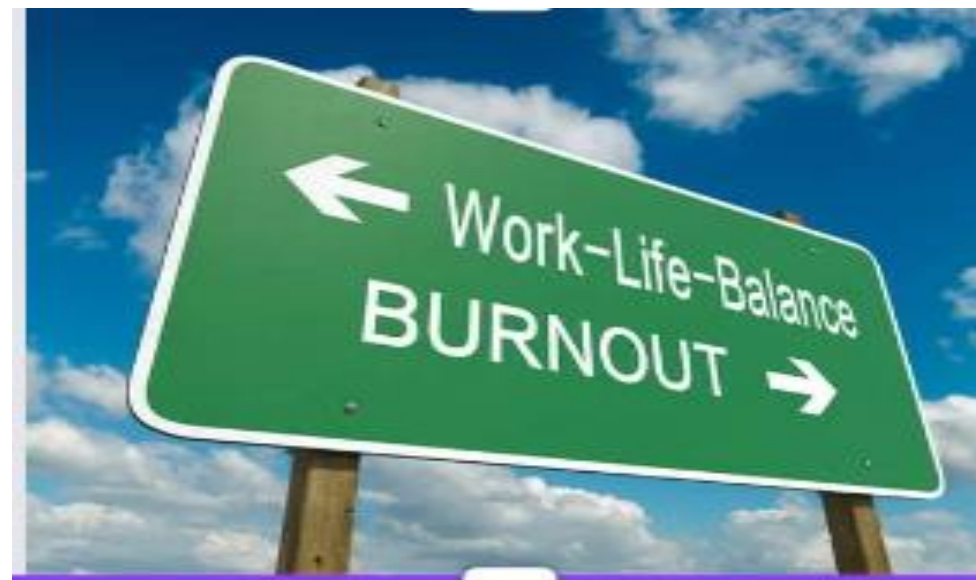
* Detta mål är undtaget Agenda 2023 indikatorerna i Jämföraren Kolada.

Ett hållbart arbetsliv hela livet.

Framtiden kommer med stora rekryteringsutmaningar. Vi kommer behöva jobba längre upp i åldern men vi kommer också behöva vara fler som arbetar. Och då måste man också hålla hela arbetslivet.

För att kunna vara en attraktiv som arbetsgivare men också ta hand om dem som medarbetare vi har inom Tjörns kommun måste vi våga prioritera frågan. Vi tror att en väg att gå, är en förkortat arbetsvecka på 35 timmar istället för 40.

Enligt forskning är detta ett modernt och hållbart sätt att arbeta och leva som visat sig föra med sig positiva effekter på flera plan. Minskad sjukfrånvaro, gladare och mer produktiva medarbetare men även kortare arbetstid ger också ökade möjligheter till en hållbar livsstil, som att kunna lägga tid på att handla second hand eller dela saker med andra.

Utöver detta har forskning visat att nöjda medarbetare skapar mer effektiva organisationer. Genom att skapa förutsättningar för att ta till vara på kraften hos medarbetarna kan vi såldes nyttja vår resurser på bästa sätt.

Ett hållbart arbetsliv hela livet.

Mål

Påbörja omställningen till 35 timmars arbetsvecka. Med mål att detta är Tjörns kommuns arbetstidsnorm 2026.

Hållbar och god arbetsmiljö

* Detta mål är undtaget Agenda 2023 indikatorerna i Jämföraren Kolada.

indikator	utfall 2023	mål 2025	mål 2026	mål 2027
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Ledarskapsindex	-	77	80	83
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex	-	78	81	85
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Styrningsindex	-	80	84	85
Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%)	8,5	8,2	8	7,5

Budget Miljöpartiet de gröna Tjörn, bilagor

Kassaflödesbudget 2025-2027 (mkr)	2025	2026	2027
Resultat inkl avskrivningar	96,9	97,6	81,5
Ökning av långfristiga skulder	49,1	30,3	53,8
Ökning av kortfristiga skulder			
Ökning av långfristiga rörelseskulder			
Ökning av avsättning	23,9	24,5	24,2
Minskning av fordringar	3,2	4,0	5,4
Minskning av likviditet			
Summa tillförda medel	173,1	156,4	164,9
Nettoinvesteringar	130,6	113,5	111,4
Minskning av långfristiga skulder			
Minskning av kortfristiga skulder			
Minskning av avsättning	24,0	18,4	29,5
Ökning av fordringar	18,5	24,5	24,0
Ökning av likviditet			
Summa använda medel	173,1	156,4	164,9

Budgeterad balansräkning 2025-2027 (mkr)	Prognos UB 2024	2025	2026	2027
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar	1 204,9	1 279,8	1 333,6	1 381,5
Finansiella anläggningstillgångar	82,5	97,8	118,3	136,9
Omsättningstillgångar	317,3	317,3	317,3	317,3
Summa tillgångar	1 604,7	1 694,8	1 769,2	1 835,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	671,2	712,4	750,3	768,1
Avsättningar	276,9	276,8	282,9	277,6
Långfristiga skulder	395,8	444,8	475,2	529,0
Kortfristiga skulder	260,8	260,8	260,8	260,8
Summa eget kapital, avsättningar och skuld	1 604,7	1 694,8	1 769,2	1 835,6

Budget Miljöpartiet de gröna Tjörn, bilagor

Verksamhetsramar 2025 och preliminära ramar 2026-2027 (mkr)	2025	2026	2027
Kommunstyrelsen	-77,7	-79,0	-81,3
Räddningstjänsten	-15,0	-14,9	-15,4
Samhällsbyggnad	-36,2	-37,3	-38,9
Kultur- och fritid	-68,0	-69,8	-72,5
Barn- och utbildning	-497,8	-510,7	-525,4
Socialförvaltningen	-452,5	-468,8	-494,1
KF/nämnder	-10,0	-10,2	-10,6
Summa nämnder	-1 157,2	-1 190,7	-1 238,2
Pensioner	-25,7	-25,6	-25,9
Sem. Löneskuld (förändr.)	-1,5	-1,5	-1,5
Driftkonsekvenser	-9,0	-25,4	-40,3
Finansiering mm	71,4	79,1	85,6
Summa övriga poster	-1 122,0	-1 164,1	-1 220,3

Investeringsbudget 2025-2029 (mkr)	2025	2026	2027	2028	2029
Reinvesteringar	9,0	9,0	10,0	9,0	9,0
Nyinvesteringar					
Kommunstyrelsen	16,9	17,0	16,8	17,0	17,0
Samhällsbyggnadsnämnden	23,6	15,5	28,9	38,2	20,0
Kultur och fritidsnämnden	11,7	5,4	2,1	2,1	1,1
Barn och utbildningsnämnden	2,0	6,0	0,0	0,0	0,0
Socialnämnden	7,5	4,0	19,6	4,4	3,3
Kommunägda fastigheter	6,5	3,7	2,5	2,5	2,5
VA investeringar	47,9	51,3	56,8	53,9	79,0
Avfallsinvesteringar	21,0	14,0	0,5	0,5	0,5
Summa	146,1	125,9	137,2	127,6	132,4
Fastigheter ägda av TBAB	79,7	230,8	218,4	192,5	203,0
Summa övriga poster	225,8	356,7	355,6	320,0	335,4

Budget Miljöpartiet de gröna Tjörn, bilagor

Resultatbudget 2025-2027 (mkr)	2025	2026	2027
Nettokostnad innan avskrivning	-1 122,0	-1 164,1	-1 220,3
Avskrivningar	-55,7	-59,7	-63,5
Verksamhetens nettokostnad	-1 177,7	-1 223,8	-1 283,8
Skatteintäkter/Statsbidrag	1 223,4	1 265,6	1 307,4
Verksamhetens resultat	45,7	41,8	23,6
Finansiella intäkter	5,5	5,0	4,5
Finansiella kostnader	-10,0	-8,9	-10,3
Resultat	41,2	37,9	17,8

Kommentarer till Budget Miljöpartiet de gröna Tjörn

- Vi antar en årlig utdelning från de kommunala bolagen på 3 miljoner.
- Investeringsbudgeten är justerad för ny skolstruktur med 20 miljoner 2024, och 150 miljoner för 2025, 2026 och 2027.
- Vi har infört en skattehöjning på 25 öre 2024.
- Vi förutser en minskning av kostnaderna för Barn- & utbildningsnämnden samt Socialnämnden under 2026 tack vare minskade kostnader för lokaler i samband med ny skolstruktur.